

Йўлдош Сулаймон

ҚЎҚОННОМА

Қасида

Тошкент
«Ёзувчи» нашриёти

Фарғона вилояти Ижодкор
ёшлар уюмлари буюртмасига
биноан нашр этилди.

С $\frac{4702620202-21}{M 362(04)-93}$ эълонсиз — 1993

ISBN 5-8255-0143-6

© Иулдош Сулаймон, «Ёзув-
чи» нашриёти, 1993 й.

ҚЎҚОННОМА

Яшайди шундай миш-миш,
Оҳанг билан йиғлармиш —
Чақалоқлар Қўқонда,
Шоирлик борда қонда.
Отажоним, Қўқонжон,
Онажоним, Қўқонжон,
Қисмат бошлаб мобода
Хоҳ шоҳ бўлай, хоҳ гадо —
Ўзингдан ҳеч айрилмай,
Ўзга йўлга қайрилмай.
Юртма-юрт юрганмда
Олисда турганимда —
Кема ё тайёрага,
Ё ўзга сайёрага —
Тушиб қолган чоғимда,
Ўз уйиму боғимда,
Дилим суянган тоғдан,
Бобом ўтган тупроқдан
Кўзларимни олмадим,
Ўй суришдан қолмадим.
Майлига, қаерларда,
Ҳайратли сайрларда
Кезса-да, аммо таним,
Ўзим сенда Ватаним.
Руҳиму ўзим сенда,
Айтмаган сўзим сенда!
Яна кўнгил ёраман,
Тиз чўкиб ёлбораман:
— Дину дилу тилимни,
Қадамимни, йўлимни,
Ўзингдан адаштирма,
Ўзгача хаёл сурмай,
Бобомлардан меросим —
Қўқонжонга муносиб.
Фарзанд бўлай, ё худо,
Меҳрингдан этма жудо!
Минг айлансин сендан жон,

Вужудимда ҳаяжон —
Сени сўзлаб боряпман,
Бўзлаб-бўзлаб боряпман.
Висолинг бахтли оним,
Туғилиб киддик қоним —
Тўкилган қутлуғ шаҳрим,
Лимиллаб оққап паҳрим —
Бағрингда яшайпман,
Ошимни ошайпман.
Кўпни кўрган бош билан,
Кўзларимда ёш билан
Тарихингни варақлаб,
Ич-ичим бир чарақлаб,
Тўхтаб қоламан гоҳо,
Қаршимда улуғ даҳо —
Боболар туриб қолар,
Рух руҳни кўриб қолар!
Кўздан ўтарлар бир-бир,
Ўзимга тилаб сабр —
Худодан ўтинаман,
Ёзишга тугинаман.
Эслайман бари-барин,
Тўкаман дилда бориц,
Қайфиятим ғалати,
Худди Мажнун ҳолати —
Излаганим муҳаббат,
Сизлаганим муҳаббат.
Шаҳарни кезган сарим,
Хаёлларим сарсари.
Қайси кўчага кирмай
Бошни қаерга урмай —
Дуч келаман қуёшга!
Тикиламан ҳар тошга,
Бу ҳам ўтмиш нигоҳи,
Қувончи ёки оҳи!
Минг йилдан ошиб ахир
Абу Тойиб ибн Тоҳир!¹
Хабар берар ўзидан,
Таниб қолдим сўзидан —
Қўқонча ҳароратдан!
Ана тушяпти отдан,
Қайтиб келиб Хўжаандан:
Қўқон ҳавоси қанддан —

• Номлар изоҳи асар сўнгида баён этилади

Ширин, — дейди Раҳимбий, —
Уфурипти бир хуш бўй!
Иморат қураётган,
Иқболни кўраётган
Ғайрати баладд ўта —
Ўзимизнинг Норбўта!
Олимхон олим эди,
Озгина золим эди.
Аммо муродга етди,
Қўқонни Қўқон этди.
Ҳикмату меҳрга қон —
Умархон жаннатмақон
Шайхларини шарафлаб,
Ўрганиб ҳар тарафлаб,
Умаро ва аъёнлар
Ёзиб кетган баёнлар
Олиб қўйилган нечун?!
Бугунги авлод учун
Очилмади кўн китоб.
Турли шиору хитоб —
Жонга ҳам тегиб кетди,
Бўйинини эгиб кетди.
«Мажмуатут шуаро»
Навбати келиб зора —
Нашрдан чиқиб қолса,
Эҳ, қапи, қўлга олсак —
Бир гулзор яраларди,
Соғинч-ла оралардик!
Эй, шоирлар Ҳўқони,
Муҳаббатнинг ҳаққоний —
Ул гули ўзингмисан,
Булбули ўзингмисан?!
Шеърда юлдузли оним —
Нодираи давроним:
Муҳаббат камолида
Худонинг жамолида —
Ўз зуҳричи кўрган у,
Гоҳо суҳбат қурган у —
Илҳом келган чоғида
Фаришталар боғида!
Моможоним Увайсий
Замонасида қайси —
Мамлакатлардай шундай,
Офтоб тараган кундай —
Завқи-шавқи яшарган

Шоиралар яшаган?!
Ҳаллоқ номин ёд қилиб,
Тиз чўкиб, фарёд қилиб,
Шеър ўқиган Адоми?!
Маҳмурмиди эл ғамин —
Ўзин кўксига олган?
Беклар зулмидан толган —
Гулханий гулханида,
Ғазал оқиб қошида,
Меҳнаткашни жонидан —
Ортиқ кўрган кўп бўлди,
Ёзганлари хўп бўлди.
Ғазаллари нозик таъб,
Маҳзунамиз бир мактаб.
Жунайдулло Ҳозигим
Фидойи сўз озиғи.
Дилшод момом дилимдир,
Бағри тилим-тилимдир.
Хонга исён кўтарди,
У нимани кутарди?!
Мужрим, Маъс, Ринд, Зариф
Ёруғ кунни ахтариб —
Кезган эди сарсари,
Янграр Нола зор-зори,
Рамзий, Вазир, Ғозийнинг
Ўтли шеърини созини,
Тинглаганлар бўлган сел,
Номин дилда асрар эл.
Ўз замонин энг зўри,
Равнақ, Акмал, Замирий,
Машриф, Фитрату Аттор,
Андалиблар чертиб тор,
Муҳаббатга сизинган,
Муҳаббатни соғинган.
Ўғлиниг Хожи Киромий
Топмадими ё ҳомий,
Умрин Румда ўтказди,
Дабирга ким чоҳ қазди.
Мирза Маҳсумхон шоир
Ана шундай ён шоир.
Тажаммулу Рифъатим
Шеърини сирдош улфатим.
Мирза Ҳотам дилпора
Ота жойи Исфара,
Яшаб ўтди Ҳўқонда,

Минг дард сезган у танда.
Елкадаги ғам бир тоғ,
Ўзин атади Муштоқ,
Кўнглини тўкиб ёзган,
Туширган оқ қоғозга.
Абу Туроб Имомий
Етти иқлимга номи —
Кетган уламо эди,
Ҳақнинг ғуломи эди.
Тўра Махдум, Қиёсий,
Мунтазирлар зиёси,—
Ўз замонин ёритган,
Кўпни дарддан аритган,
Кўкартирди дилда гул,
Жовид, Боқий, Дастагул.
Қодирқулу Жалоллий
Юракдаги энг олий —
Ҳисни бизга атаган.
Абдулғафур отага
Ихлос ҳамон баланддир,
Фансуруллоҳ талантдир,
Фарзанд эди у хонга,
Азоб берди жон-жонга —
Паймонанинг етиши,
Қўлдан эркнинг кетиши.
Амин, Аҳрор, ибн Фазлий
Ғазаллари ишқ ғасли.
Ножий, Эшим, Диловор
Шон-шуҳрати ҳийла бор —
Ҳар қадамда излари,
Едимизда сўзлари.
Баҳжат, Зоҳид, Хон, Ирфон
Оҳанглари минг турфа —
Дош бериб юз йилларга,
Куч бағишлар дилларга.
Шоҳ Ҳижрон ё Хомуший,
Элга сочган эс-ҳушин.
Найирию Манзилий —
Нурли диёнат йўли.
Мир Афзалу Шаҳзода
Тонги сабодан бода —
Тутишган ҳар муҳлисга.
Шундай нозик бир ҳисга,
Шайдойи шайдо эди.
Ҳар жойда пайдо эди —

Хислат, Умид, Муҳайир.
Ўтмишни этдим сайр —
Ўқиб Тамкич, Зорийпи,
Тўккан дилда борини.
Жаннатда бўлсин жойи —
Азимию Муллои.
Доғийни севган улус.
Шоир қўйган тахаллус,
Катта маънога эга.
Баъзи шоирлар нега —
Ҳақиқат асло йўқ деб,
Ўзларини Мажруҳ деб —
Ёзганлари умидсиз,
Яшолмас-ку дил ўтсиз.
Маҳдий, Қотиб, Қотибий
Ғазалининг туб-туби,
Фақат меҳру гиёдан.
Қуёшдан ҳам зиёда,
Офтоби бор Ризвоннинг,
Ороми шириш жоннинг.
Тортади ақлу ҳушим
Ҳақиқатгўй ўша Шум.
Саҳҳоб, Ғурбат, Фақирий,
Яхшиликка чақириб,
Юрди Ҳақнинг йўлидан.
Адашганинг қўлидан,
Ушлагацлар вақтида,
Туриб қатъий аҳдида —
Мутриб, Муштоқ, Доғийлар,
Роҳилахон ойилар,
Бугунги куйга жўрлар
Таҳаллуси Маҳжурлар.
Фитрат, Мақсад, Муъиний
Чалган орзу куйини.
Ҳакимию Донишлар,
Сўз устида ёншлар,
Мактаби эди улар,
Уларсиз дил ҳувуллар.
Ниёзию Нисбатий
Ва Гулшаний қисмати
Ҳам қувонч, ҳам ғуссадир,
Ўқилмаган қиссадир.
Айрилгани бўри ер,
Қучсизини зўри ер.
Хошлар шуни билмади,

Назарига илмади.
 Сен, Хоразм, Бухоро
 Ёвлашганда ўзаро —
 Сарик девлар изгишиб,
 Кўзлари сенга тушиб,
 Алдов бошланган дамдан —
 Бошинг чиқмади ғамдан.
 Худоёрхон — сўнгги хон
 Кўп ишни қилди пинҳон.
 Зулми ҳалдан ошганда —
 Сабр тўлиб-тошганда —
 Бирор мадад сўрамай,
 Истиқболни кўролмай,
 Ўғлию жиянидан
 Яширинган ошдан —
 Ўзининг жонин сақлаб,
 Оёқ-қўлингни боғлаб,
 Оқ подшога қўл берди,
 Нега унга йўл берди?!
 Қадам қўйди хиёнат,
 Синди орзу, эрку ҳад!
 Шу бўлди-ки, талқини:
 Ўйламасдан халқини,
 Чоҳга йиқилди хонлар,
 Кўксимпзда афгонлар.
 Муқимий сўзин тиги,
 Шеърин ёндирган чўғи,
 Завқийнинг бори-йўғи,
 Жонидан ҳам ортиғи —
 Меҳру адолат туғи —
 Туғилган шу аламдан,
 Нур кетгандай оламдан.
 Бир ғаламус шайтон руҳ
 Анбарни этди мажруҳ.
 Аммо шеърин сурони
 Худди қўқон бўрони.
 Мубталою Писандий
 Юрагида ўт ёнди.
 Мўхсиний ё Нусратий
 Ошиқлигин исботи
 Шеърдаги тоза дил,
 Ғарибийлар чин одил.
 Улуғ Афсусу Тойиб
 Бир-бирдан ажойиб.
 Мирзон Хўқандийни

Поклиги — имон, дини.
Биз энг севган ашула —
Ҳазиний сочар шуъла.
Ҳикмату ҳам тиб фани
Ривожига Яйпоний
Қўшган ҳиссалар улуг.
Ҳакимхон Тўра тўлиқ
Тарих қолдирди бизга.
Ўз давридан кўп ўзган
Ҳамзамиз — байроғимиз,
Бир муаттар боғимиз.
Орифий, Юнус, Ернй,
Қалбидан элниг зори,
Қуйилиб ғазал бўлган. —
Бундай ҳис азал бўлган —
Ҳар шоир юрагида,
Тўкилган керагида.
Қорий, Рожий, Ҳолиқий,
Юзсизлардан толиқиб,
Зўр беришиб нидога,
Арз айтишган худога!
Иўлатхон излаб-излаб,
Вақтин аямай юзлаб
Шоиру ғазал топган,
Лойиқ шону шарафга!
Ичингда бирлик бўлмай,
Ё тирилмай ё ўлмай —
Анграйиб бошин қашиб,
Бир-бирига сўз ташиб,
Кимдир шимадир кетиб,
Нафасни ичга ютиб —
Бўлиниш ёмон бўлди,
Ўт кетган замон бўлди.
Адашиб изимиздан,
Ўт чиқиб ўзимиздан
Акамиз у ён бўлди,
Укамиз бу ён бўлди.
Баъзилар қуён бўлди.
Рўзгор бўлиниб кетди,
Имон юлиниб кетди.
Аллақандай дашноқлар,
Қизилми ёки оқлар —
Тўплашиб сўнги кучин,
Ендирди сени нечун?!
Олисдан келган бўрон

Бошлади қирғин-суроғ,
Тортиб олинди Қуръон,
Ингради яна Турон.
Талатўи замои бўлган,
Ниқобли омон бўлган —
Давраларда Зоҳирий
Нима бўлди охири?!
Акбар, Ислом, Исроил
Жасоратига қойил.
Яна Назар Тўрақул
Бўлмади ғайрига қул,
Қишанга солсалар ҳам,
Жонларин олсалар ҳам.
Тенги йўқ уста Қодир,
Бошида нима содир,
Бўлганини ким билар?!
Сўранг энди жим бўлар —
Ўша қизил сўзликлар,
Ўша совуқ юзликлар,
Ҳа, ўша потиқчалар,
Энди чин ортиқчалар.
Ўтмиш кунга тош отиб,
Шу қилмишдан бош қотиб,
Сўнг яхши одамларни,
Энг эзгу қадамларни
Таъриф этгим келяпти,
Сарф этгим келяпти
Илҳомни ўшаларга.
Дилрабо гўшаларга,
Тез-тез йўлим тушяпти,
Завқимга завқ қўшяпти.
Анваржон ибн Назир,
Шайнини ёзсам ҳозир —
Сўзлар келар қўйилиб,
Пойдеворлар қўйилиб
Тиклапаяпти саройлар,
Қанча юлдузу ойлар
Қўнган гўё бағринга,
Айланяпти Фаҳринга.
Сарбонимиз Ҳожиқул
Босган қадами маъқул,
Юраклар кенг бўляпти,
Ҳаммага тенг бўляпти.
Юртим Убай Орипи,
Дунё бўйлаб таърифти.

Абдулла Ғафғори бор,
Усмон Носир зори бор.
Ҳар битта сўзи тилло
Шамсу Собир Абдулло,
Ҳажвда Акрам Ғодир,
Ёзганлари энг нодир.
Умарий, Темур Фаттоҳ
Салобати гўё тоғ.
Муҳаммад Ҳрозбоев
Заҳматидан фан бойиб —
Қолдирган ҳеч ўчмас из.
Севимли Азиз, Лазиз —
Идроку теран ўйинг,
Бугунги қадду бўйинг.
Иқтисод борасида
Олимлар орасида
Ном таратди Турдали.
Орзулар катта ҳали —
Аллома Ҳринбойлар
Аҳлу зеҳни жойлар —
Ёшлар қалбу онгига,
Нур бағишлар тонгига!
Устоз Аҳмад Мадамин
Билиб босар қадамин.
Боболар оҳин тинглаб,
Янгилик тонди минглаб!
Қўрқмай дўқу шов-шувдан
Қайтмасдан ўту сувдан —
Обрў топди Шукрулло
Тинчлик бўлсин ё оллоҳ.
Яна уч-тўрт ҳароми
Бузмасин эл оромин.
Эъвозда ҳар он номи
Жўрахон тўра аҳди —
Дину имоннинг бахти.
Имонга бошлаб элин,
Бир этиб дилу тилин,
Ҳамиша ҳақгўй бўлиб,
Гоҳо озиб, гоҳ тўлиб,
Жасоратлари нуқул
Ков-ков бўлган Пиримқул
Ҳожига меҳрим баланд,
У Ҳақ ишқи билан банд.
Нўъмонхон улуғ қори
Ташида дилда бори.

Ҳалолу дили поклар
Ҳамиша уни ёқлар.
Имом Муҳаммад Ражаб
Сўзини тинглаб ажаб,
Ёришиб кетди дилим,
Ҳаққа етаклар йўли!
Бир ҳожимиз Нурулло
Кундан-кунга гуруллаб,
Нур бўлиб порлаяпти,
Имонга чорлаяпти.
Муроджоннинг овози,
Унинг сайратган сози —
Бир келдию бир кетди,
Худо хоҳласа етди —
Унинг руҳи жаннатга.
Ижоднинг тонги отган —
Ул дамлар чиқмас ёддан:
Валижон Ҳамраев ҳам
Бўлганди дилга малҳам.
Занжирали Мирзатоев
Санъатиши кўрсатиб,
Кўз-кўзлаган инъомин,
Шарафлаган ўз номин.
Аҳмаджон Олим ўзи,
Ёмонга золим ўзи —
Илк машқим кўрган эди,
Шу йўлга бурган эди.
Ўқувчилик онимда,
Лутфуллахон ёнимда —
Улғайди чизиб-ёзиб,
Гоҳ семириб, гоҳ озиб.
Шу кунга етиб келдик,
Рост сўзин айтиб келдик.
Сайр этиб ғазал боғин,
Олдим Чархий сабоғин,
Тинглаб Жавдат эртагин,
Ушлагандик этагин.
Аъзамхон Муҳаммадий
Ҳам донишманд, ҳам оддий.
У билан Али Розик,
Ижоди кўпга озиқ,
Бўлганин ҳамма билар,
Мураббий эди улар.
Раҳимжон Ҳамдам бизга,
Йўл очиб ҳар дам бизга —

Берди юракдан таълим.
Жонсарак Адҳам Олим
Эргаштирди ўзига,
Кескир-кескир сўзига!
Рафиқжоннинг қалами,
Ҳақсизликлар аламин,
Туширади қоғозга!
Анваржон ишқий розга
Умрин атаган шоир.
Комил Жўрага доир
Сўзларим камтаргина,
Шеър тўла дафтаргина —
Овлар унинг кўнглини,
Ҳабибуллонинг туни
Ғазал бағрида ўтар.
Оппоқ-оппоқ тонг отар
Мақсуданинг ўйида.
Гулларнинг хуш бўйидан
Маҳмуджон мисра тизар.
Адҳам кўнглидан сизар
Муҳиддинга яллалар.
Кўп ёшларни аллалар,
Ўргатиб ижод сирин
Яйраганлардан бири —
Коммунахон ошамиз,
Ундан меҳр топганмиз!
Илҳомнинг қайноқ они
Маҳмуд Султон исёни!
Ғазаллар гулин татиб,
Изланар Абдулатиф!
Дилбарнинг шеъри дилбар,
Барида ўтли дил бор.
Шеър ширинми ёки жон,
Хурсанд аҳли Қўқонжон
Ҳабибадай қизидан.
У Нодира изидан
Кўп йўлни ўтиб қўйди,
Мажмуа битиб қўйди.
Соҳиба ўқиганда
Ажиб ўт кезар танда.
Мудроқ туйғулар ёниб.
Уйғотади дунёни!
Кўринар гўзал сиймо
Шоираю олима —
Ардоқли Мамлакатхон.

Кўксига қуёш ботган
Яна қанча-қанча... хон —
Сафийхон, Ҳавоҳон,
Ўткир қалам Қурбоной,
Бири юлдуз, бири ой!
Наби Раҳим қувончим,
Аммо етмайди кучим
Устозни таърифлашга,
Ҳадемай тўқсон ёшга
Етса-да — саҳнададир,
Таланти топиб қадр
Номи кетган жаҳонга.
Ҳалима дили ёнган
Булбулларнинг булбули.
Саҳнанинг тенгсиз гули
Лутфихон аямиздир,
Излари ўчмас издир.
Хатто етган хорижга
Бағдод, Техрон, Парижга...
Раҳимахон парвози,
У қанотин кенг ёзиб —
Доим учгани — учган,
Еру осмонни қучган.
Назиржон қўшиқ айтар,
Жопини қўшиб айтар.
Машрабжон ҳам бошқача,
Эритади тошгача!
Неъматжон Шерқўзини
Танийсизми ўзини?
Баҳром, Олими билан,
Ажиб таълими билан
Қўшиқда ёйди доврўқ,
Жуда ҳам тоза бир руҳ!
Кўнгилларим очилар
Гулчирой сабочалар
Замонин олсам ёдга,
Чорлар ишқий ҳаётга!
Аскиячлар шоҳи,
Юлдузи, балки, моҳи —
Бир йўлда юрди муқим,
Энди ўлмас Ижроқум!
Бошланса қулгу ханда
Қилли қирққа ёргандай —
Топади шундай сўзлар, —
Лаззатдан ҳатто кўзлар —

Тўлиб кетади ёшга,
Йўлдошхон ўзи бошқа!
Юракдан кулиш қийин,
Қўқонлик бўлиш қийин.
Неъматжону Гиёсхон
Ҳавасли йўлни босган.
Сўзни қийиб юборади,
Рости кийиб юборади!
Ширин нафас Жўрахон
Давранинг файзи ҳар он.
Топқирликлари бироз
Пўлат қизиқдан мерос.
Шаҳримизнинг тарихи
Жуда мукамал шарҳи —
Ибодулло домлада!
Учратсангиз мабода —
Атрофин ўраб олинг,
Эринмай сўраб қолинг,
Ахир вақт ҳам ганимат —
Баҳоси йўқ бир неъмат!
Абдуқодир ҳожининг
Одамийлик тожининг
Қизлари Муҳаррамой
Маънавий дунёси бой,
Фандаги ҳар бир асар
Унинг учун зебу зар!
Ҳамзахон яқин укам
Шундай одам ўзи кам —
Марду майдону дониш.
Дунёда одам таниш
Нўъмонхонча бўлади.
Қўнглим нурга тўлади —
Қўрганда Ҳамиджонни,
Одамга тикар жонни!
Ҳимматли Олимқуллар
Яхшини доим қўллар.
Адҳамжон беғараздир,
Бундайлар жуда оздир!
Китобдор Абдурахмон
Кийганми нурли чакмон —
Ҳамон сочади офтоб.
Ташна дилга илми об!
Юсуфбек мардлик ўғли,
Эл учун қалби чўғли —
Ўйламас ҳеч ўзини,

Кўпнинг ризқу рўзини
Бойитишни кўзлайди,
Фақат шуни излайди.
Юрганда Мансур Хўжа
Файзлидир ую кўча!
Тўғри сўзу дили пок,
Юрадиган йўли пок,
Сўзлаганда тили пок,
Азалидан қўли пок —
Шундай яшади ҳар он.
Биродарим Мухторхон.
Ўзимизнинг Шукрулло,
Босган излари аъло!
Унга меҳрим борлигим,
Сухбатига зорлигим,
Шеъримда бор, ўқисин,
Шоир қалб Олим Муҳсин,
Қасамёдни оқлашда
Одамни соғ сақлашда
Излангани изланган,
Етяптими кўзланган
Мақсадларга Бахтиёр,
Унга эзгу аҳди ёр!
Иқбол топинг илмдан,
Ҳамма бўлса билимдон —
Узун бўлади қўл деб,
Шупдан чарағон йўл деб —
Эркин Эргаш курашар,
Ижод бағрида яшар.
Раҳматжонга минг раҳмат,
Ҳечдай унга минг заҳмат.
Нима келса қўлидан
Халқ таълими йўлида
Аямайди ўзини,
Унинг босган изини —
Оқ кўнгиллар ҳуш кўрар.
Доимо ёшлар ўрар
Шукурхоннинг атрофин.
Қўли гулларнинг сафи
Кўпайяпти кундан-кун,
Кўтаряпти эл юкин.
У наққошдир киройи,
Биолярнинг чиройи —
Турар уни кўз-кўзлаб,
Бундай ҳолат юз-юзлаб!

Сарбонларга мураббий,
Ибрат идроку таъби —
Алижон ака чоги
Кўпнинг суянган тоғи!
Машҳурдир Воҳид Козим,
Унга сўз айтиш лозим.
У донишлар дониши,
Эл деб кўйиб, ёниши —
Мисол бўлар йиғинга,
Ихлосим баланд унга!
Бардош билан ҳамиша
Ютуғи қўша-қўша —
Укам Маҳмуд Исмоил,
Матонатига қойил.
Ундаги катта ўқув
Йиғирув пайпоқ тўқув —
Қорхонасин яшнатди,
Қулочини кенг отди.
Машҳур Шавкат Сотволди
Кўплар олқишин олди,
У жарроҳлар жарроҳи,
Қанча беморлар оҳи —
Ором топган бу қўлдан.
Шунинг учун ўқилди
Шаънига раҳматнома.
Исҳоқжоннинг инъоми
Ширин-ширин палови.
Ёрқинжоннинг ялови —
Юксалсин маданият,
Ошяпти эзгу ният!
Торга дунё тор асли,
Кенга кенглик бор асли,
Саҳоватда тенгсиз бой —
Баҳодирхон Тўйчибой
Қанча тортиғи билан,
Доим ортиғи билан
Дардга малҳам бўляпти,
Ундан кўнги тўляпти.
Тўлқинжон қадрдоим
Ҳисобли ҳар бир они,
Қарипдошим Жамолдин,
Ундан кўп сабоқ олдим.
Кичик кўнги Узоқжон
Аямаган дўстдан жон.
Эзгуликдан жўшиб қон

Бедор яшар Бурхонжон.
Абдулҳамид, Муҳиддин
Тўғри сўзликда худди —
Менинг айтар сўзимдир.
Яна Фотиҳ Азимдир —
Шаҳримнинг фидойиси,
Яшасин дўстлик ҳиси!
Кўпчилик хизматида,
Уларнинг иззатидан —
Мен фақир ҳам баҳраманд,
Соф дўстнинг ўзи омад!
Фидойи Мунавваржон
Шаънларига шараф-шон.
Жасоратли Баҳромжон
Меҳри учун ёнгин жон!
Баъзан кўнглим ғашланар,
Кўзларим ҳам ёшланар.
Ё вақт ҳам етиб қолди,
Кўп дўстим кетиб қолди.
Ҳаёт зарби — ўқ енгди,
Сухбатилло йўқ энди.
Донишмандим Маҳмуджон
Қаторимиздан ниҳон.
Сўзлари манзур эди,
Эътиқодим зўр эди,
Ғуломали акага,
Кетди сўнги паккага!
Тошпўлат, Мансур Амип
Кўзларин юмди, омиш!
Орада йўқ Жаҳонгир...
Эзилар юрак-бағир!
Исфара гўзарида
Машшоқларнинг торида —
Қанотини қоқарди,
Дилдан-дилга оқарди —
Одамийлик зиёси,
Ҳеч йўқ эди қиёси,
Бу гузарда яшаган,
Ошларини ошаган
Неча бегу неча хон,
Тутинганим Қаюмхон,
Кўнгили табиби эди,
Кўнгили ҳабиби эди.
Отахон Мақсуд мишглаб,
Беморлар арзин тинглаб,

Олган улар дардини.
У босган из гардини
Фарзандлар кўзга суртар.
Яна бир ўт дил ўртар —
Кетиб қолди ҳай-ҳай
Оҳунжону Абдулхай,
Комилжондай оталар,
Номларига аталар
Энди ширин қўшиқ-куй.
Хаёлимни тортар ўй —
Юсуф Усмон муаллим,
Инъом Расулдай олим.
Илмимиз жон-жонимиз,
Муҳаммад Шерхонимиз.
Абдураҳим Ерматов,
Аҳмадхўжа имом хатиб,
Яна бир нузли қомад —
Шабада Маҳсум Нурий
Шаҳаримнинг гурури —
Илмимиз сарбонлари,
Ушалмай армонлари —
Йўл ярмида узилган,
Шундан кўнглим бузилган.
Мен уларни этиб ёд,
Куйлайман мунгли баёт!
Дунёнинг фонийлиги,
Умрнинг онийлиги —
Шошилишга чақирар,
Ҳаёлларим чарх урар.
Яхшилик шарофатин,
Ёмонликнинг офатин
Огоҳ этган — ошнадир,
Кўнглим доим ташнадир
Ана шундай дилларга,
Кўз тикаман йўлларга.
Доим Қўқонга келиб,
Гоҳ ўй суриб, гоҳ елиб,
Соғинч-ла кезган сарим —
Ҳаёлларим сарсари.
Аммо ич-ичим ёруғ,
Фақат бор битта оғриқ.
Замон қайта қурилиб,
Ёмонликлар сурилиб —
Тоза қон уриб танда,
Тенглик бош кўтарганда —

Тушунмай тўғри гапга,
Нопок тегди асабга.
Тўлиб кетиб ғазабга,
Ўзи урдик азобга!
Муруввату ҳамият,
Бағрида катта ният
Чиқиб мардлар наслидан
Юракларга асли дин,
Дённат нурин сочиб,
Имонга қучоқ очиб,
Бошладилар курашга,
Қимлардир бундан шонган,
Идрокидан адашган,
Ҳақиқатни алдашган!
У кунлар ўтди, аммо,
Адолат ютди, аммо —
Ювилармикин ғубор.
Оғриқларнинг ўрни бор?!
Безовталиқ йўқ энди.
Бундан кўнгиқ тўқ энди.
Ўрикзору дил ёзар.
Икки сойи — икки ой,
Бағишлаб ҳусну чирой,
Бўлиниб минг тарафга,
Чулғаниб шон-шарафга,
Яратади тароват,
Кўча-кую уй, ровот —
Ҳамиша кўм-кўк — кўм-кўк.
Қани, кўнгиқ, борин тўк:
Яна шаҳар кезяпсан,
Хуш кайфият сезяпсан —
Ошноларинг кўзида.
Гул ундириб изидан,
Толмаганлар номин айт.
Тўлиб-тўлиб ўқи байт.
Яланғоч Ота сўлим,
Қачон тушганда йўлим —
Йиғиб идроку ҳушни,
Узоқ-яқин ўтмишни —
Бир-бир эслаган сарим
Хаёл кезар сарсари.
Қаймоқлик гузарини,
Қалвакнинг гулзорини
Ўша Ғози Ёғлиқни,
Арғонборни, Тоғлиқни,

Ул Артезан бўйининг
Файзи бўлак тўйини,
Сўз билан чизгим келар —
Ҳаммадан ўзгим келар
Таърифини айтишда.
Тушгим келар қайтишда
Яна Ёғочбозорга
Тушган ахир назарга —
Жаҳон бозори бўлиб,
Молу дунёга тўлиб —
Номи кетган бозордир,
Жондан бошқаси бордир.
Қаршимда аҳли Қўқон,
Севгида бахтли Қўқон,
Дарё мисол оқяпти,
Ҳаяжони ёқяпти!
Кутялма, маца, тўлиб,
Номани ўқиб бўлиб,
Айтсинлар очиқ фикр!
Қўшлар номици зигр —
Этолмадим, минг узр,
Мени тутсинлар маъзур.
Бу ёзганим ҳали хом.
Яна ёндирса илҳом —
Бир қасида битарма,
Фахр билан тутарма:
Фарзандга меҳриш тиккап,
Ҳар битга қўқонликка!
Яхши кунлар келяпти,
Шабодаси еляпти —
Вужудимда ҳаяжо,
Минг айлансин сендан жон —
Отажоним Қўқонжон,
Онажоним Қўқонжон,
Сени сўзлаб боряпман,
Бўзлаб-бўзлаб боряпман!

НОМЛАР ИЗОҲИ

Абу Толиб Тоҳир ибн Муҳаммад ал-Маҳзумий ал-Хўқондий. Номи бутун мусулмон оламида машҳур бўлган адиб. Вафоти 1107 йил.

Раҳимбий — Қўқон хонлигини ташкил этишнинг ilk раҳнамоси.

Норбўта — Қўқон ҳукмдори.

Олим — Олимхон Норбўтахон ўғли. Қўқон хони.

Умархон — Муҳаммад Умархон Норбўтахон ўғли Амриий. Шоир. Қўқон хони. 1822 йилда вафот этган.

Нодира — Моҳлар Ойим Нодира.

Увайсий — Жаҳон отин Увайсий, — Вайса, шоира.

Адо — Султонхон тўра Адо, Ошиқ. Шоир, вафоти 1846 йил.

Маҳмур — Маҳмуд мулло Шермуҳаммад ўғли Маҳмур. Шоир. Вафоти 1844 йил.

Гулханий — Муҳаммад Шариф Жўрғат, Гулханий. Шоир, олим. Яна Қўқонда олим, шоир, хаттот Маъсумхон Гулханий ҳам (1860—1922) яшаган.

Маҳзуна — Меҳрибон Мулло Бошмон қизи Маҳзуна. Шоира. Фозила.

Жўнайдулло Ҳозиқ — Жўнайдулло Ислом пайх ўғли Воқиқ. Ҳозиқ, шоир, олим, ҳаким. Вафоти 1842 йил.

Дилшод — Дилшод Барно. Тоҷик ва ўзбек шоираси. Қўқонга қизлик вақтида асира сифатида олиб келинган.

Мужрим — Шоир.

Маъюс — Мир Асад Маъюс. Шоир.

Ринд — Хўжакалон Ринд, Шоир.

Зариф — Шоир.

Нола — Саййид Розийхон Тўра Нола. Шоир. Вафоти 1846 йил.

Рамзий — Подшоҳўжа Юсуф Алихўжа ўғли Рамзий. Шоир.

Вазир — Абдулқосим Вазир. Шоир. Вафоти 1827 йил.

Ғозий — Муҳаммад Ғозий. Шоир, олим.

Равнақ — Мавлавий Равнақ. Шоир. Олим.

Акмал — Охунд Шермуҳаммад Акмал. Шоир, олим, хаттот.

Замирий — Шоир. Ва яна Халилжон Замирий ҳам бор. Шоир (XIX аср).

Мушриф — Мирзо Қаландар Мушриф — шоир, муаррих, китобдор. Вафоти 1825 йил.

- Фикрат** — Муҳаммад Юсуф Фикрат. Ҳаттот, шоир.
- Аттор** — Муҳаммад Амин Муҳаммад Рӯзи ўгли Аттор. Шоир, муаррих. (XIX аср)
- Андалиб** — Девона Андалиб. Шоир, муаррих.
- Ҳожи Киромий** — Шоир. Асли Хўқонддан. Румда яшаган.
- Мирза Маҳсумхон** — шоир, олим.
- Тажаммул** — шоир.
- Рифъат** — шоир.
- Мирзо Ҳотам** — Шоир, ҳаттот.
- Муштоқ** — шоир. (XIX аср).
- Мирзо Абу Туроб Имомий** — шоир, олим. Вафоти 1827 йил.
- Тўраҳон Маҳдум** — Шоир, олим, мударрис.
- Қиёсий** — Шоир, (XIX аср).
- Мунтазир** — Муҳаммад Юсуф Мунтазир. Шоир, олим, ҳаттот (1831—1889).
- Жовид** — Муҳаммад Ёўлдош Муҳаммад Умар ўгли Жовид, Мавловий, шоир, олим, адиб.
- Боқий** — Боқийхон тўра. Шоир, ҳаким. Вафоти 1887 йил.
- Дастагул** — Эшқул халифа. Шоир, файласуф (XIX аср). Бешариқ туманидан
- Қодирқул** — шоир, мунший.
- Жалолий** — Жалолиддин Хўжа Жалолий. Шоир, олим (XIX аср)
- Абдулгафур** — шоир, муаррих (XIX аср).
- Фансуруллоҳ** — Фансуруллоҳ Муҳаммад Худоёрхон ўгли Хисров, Шоир, маърифатпарвар.
- Амин** — Муҳаммад Амин. Шоир (XIX аср охири ва XX аср бошлари).
- Аҳрор** — шоир.
- Фазлий** — Абдулкарим Фазлийнинг ўгли. Шоир.
- Ножий** — Муҳаммадхон Муҳаммад ҳаким халифа ўгли Ножий, Қаландар. Шоир, ҳаттот. Вафоти 1946 йил.
- Эшим** — Эшмат Эшим. Шоир.
- Диловар** — шоир.
- Баҳжат** — Мирза Муҳаммад Айюб Баҳжат. Шоир, ҳаттот, китобдор.
- Зоҳид** — Муҳаммад Зоҳид ҳожи. Шоир (XIX аср)
- Хон** — Муҳаммад Алихон Муҳаммад Умархон ўгли Хон. Шоир. Қўқон хони (1805—1842)
- Ирфон** — Қурбон Муҳаммад аълом Ирфон. Шоир, олим. Вафоти 1847 йил.
- Шоҳ Ҳижрон** — Шоир, муаррих.
- Хомуший** — Мавлоно Хомуший. Шоир, таржимон. (XIX аср).
- Найирий** — Муҳаммад Солиҳ қори Найирий. Шоир (XIX аср).

- Манзилий** — шоир.
- Мир Афзал** — Шоир, олим.
- Шаҳзода** — Насриддинхон Муҳаммад Худоёрхон ўғли Шаҳзода. Шоир (XIX аср).
- Шайдоий** — Миршамсуддин Миржалол ўғли Шайдоий. Шоир, олим. (XIX асрнинг иккинчи ярми, XX аср бошларида)
- Хислат** — шоир (XIX аср)
- Умид** — Мирзо Умид Манзурхон ўғли Умид. Шоир. Вафоти 1876 йил.
- Муҳаййир** — Муҳаммадқул Муҳаммадрасул ўғли Муҳаййир. Шоир, хаттот, таржимон.
- Тамкин** — Муҳаммад Раҳим Тамкин. Шоир, хаттот, ҳаким. 1874 йили вафот этган.
- Зорий** — Усмонхўжа Исақдархўжа ўғли Зорий. Шоир (XIX аср).
- Азимий** — Азимхўжа эшон Азимий, Шоир, олим (XIX аср).
- Муллоий** — Шоир (XIX аср).
- Догий** — Шоир.
- Мажруҳлар** — XIX асрда Мирза Умар Мажруҳ. Шоир, муаррих. Яна таҳаллусигина ва бир қатор газалларигина маълум бўлган шоир Мажруҳ яшаган.
- Маҳдий** — Шоир.
- Котиб** — Мулла Рўзи Котиб. Шоир, хаттот (XIX аср).
- Котибий** — Муҳаммад Содиқ Котибий. Шоир, хаттот (XIX аср).
- Ризвон** — Ризвоной Ризвон. Шоира.
- Шум** — Бердиёр Шум — шоир (XIX аср).
- Саҳҳоб** — Маҳмудхон Саҳҳоб Муҳаммад Ниёз ўғли. Хаттот, Шоир (XIX асрнинг иккинчи ярми).
- Ғурбат** — Убайдуллоҳ Маҳсум Ғурбат. Шоир (1850—1918) Қўқоннинг Қапаянги қишлоғида.
- Фақирий** — Исҳоқжон Фақирий. Шоир (XIX аср). Қўмарик қишлоғида.
- Мутриб** — Девона Мутриб. Шоир, муаррих.
- Муштоқ** — Шоир.
- Доъий** — Шоир.
- Роҳилахон** — Роҳилахон Хоний. Шоира (XIX асрнинг иккинчи ярми — XX аср ўрталари). Қўқоннинг Каримдемона қишлоғида.
- Маҳжурлар** — Муҳаммад Шариф Узлат — Нодир — Маҳжур — Шарифий. Шоир, олим хаттот. Шайх афғон Маҳжур. Шоир, олим. Абдуллоҳ Маҳжур. Масалчи шоир. (XIX аср) Муҳаммад Амин Тонмуҳаммад ўғли Маҳжур. Хаттот, шоир. (1864—1916 йиллар).
- Фитрат** — шоир, олим. Вафоти 1840 йил.

Мақсад — Мўминжон Мақсад — Шоир. XIX аср охири ва XX аср бошлари.

Муъиний — Муъиниддин Муъиний. Шоир (XIX аср).

Ҳакимий — Мулла Маҳмуд Шодумуҳаммад ўғли Ҳакимий. Шоир, олим, ҳаким (1850—1930 йиллар).

Дониш — Шоир.

Ниёзий — Мулла Ниёзмуҳаммад Ашурмуҳаммад ўғли Ниёзий. Шоир, муаррих, хаттот.

Нисбатий — Муҳаммадний Нисбатий. Шоир, хаттот, олим. (XIX аср).

Гулшаний — Шоир, олим.

Муқимий — Муҳаммад Аминхўжа Мирзахўжа ўғли Муқимий. Шоир, олим, хаттот, (1850—1903 йиллар).

Завқий — Убайдуллоҳ Муҳаммад Солиҳ ўғли Завқий. Шоир, олим, (1853—1921 йил).

Анбар — Анбар отин. Исёнкор шоира.

Мубтало — Содиқ Мубтало. Шоир.

Писандий — Авазмуҳаммад Ермуҳаммад ўғли Писандий. Шоир, олим, хаттот (1816—1918 йил).

Мухсиний — Хусайинқули Сулаймонқул ўғли Мухсиний. Шоир, олим, хаттот (1860—1917 йил).

Нусратий — Насириддин хўжа Нусрат — Шоир. Сулаймон қишлоғидан (XIX аср).

Ғарибийлар — Исмоилжон Иброҳим Ғарибий. Шоир. (1877—1953 йил). Умрзоқ Абдували ўғли Ғарибий. Шоир, олим.

Афсус — Мир Асад Афсус. Шоир.

Тойиб — Шоир.

Мирзон Хўқондий — Шоир.

Яйпоний — Олим, шоир, ҳоким.

Ҳакимхон Тўра — муаррих, адиб.

Ҳамза — Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий. Шоир, драматург, адиб, жамоат арбоби (1889—1929 йил).

Орифий — Шоир.

Юнус — Юнусжон ҳожи Дадамуҳаммад ўғли. Адиб, хаттот, муаррих (1884—1931 йил).

Ерий — Мулла Жаъфар Ермуҳаммад ўғли Ерий. Шоир, олим. (1884—1944 йил).

Қорий — Мирмаҳмуд Миршамшиддин ўғли Қорий. Шоир, олим, хаттот (XIX аср).

Рожий — Сулаймонқул уста Суярқул ўғли Рожий. Шоир, олим, хаттот, (1871—1924 йил).

Ҳолиқий — Муҳаммадҷон Холиқий. Муаллим, адиб, журналист, таржимон.

Зоҳирий — Ашурали Зоҳирий. Шоир, адиб, олим (1885—1942 йил). Ойимқишлоқдан.

Анбар Ислом — давлат арбоби, 30-йиллар қатағонининг қурбони.

Исроил — Исроил Охунов, Иқтилобчи.

Назир Тўрақул — олим, давлат арбоби.

Уста Қодир — Қодиржон Ҳайдаров. Машҳур меъмор, наққош.

Анваржон ибн Назир — Анваржон Шокиров. Фарғона вилоятидаги, айниқса, Қўқон шаҳридаги кўпгина муҳташам қасрлар ва бинолар лойиҳасининг муаллифи. Давлат арбоби.

Ҳожикул — Ҳожикул Мавлоиқулов. Математика олими. Давлат арбоби.

Убай Орипов — Кашфиётчи олим. Академик.

Абдулла Қаҳҳор — Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

Усмон Носир — Истеъдодли шоир, 30-йиллар қатағонининг қурбони.

Шамс — Хусайн Шамс. Таниқли адиб.

Собир Абдулла — Ўзбекистон халқ шоири.

Акрам Қодирий — шоир, ҳажвчи ёзувчи.

Умарий — Ами Умарий. Талантли шоир.

Темур Фаттоҳ — шоир.

Муҳаммад Уразбоев — машҳур олим.

Ака-ука Азиз ва Лазиз Қаямов — ўзбек адабиётининг таниқли тадқиқотчилари.

Турдали Ҳайдаров — иқтисод фанлари доктори.

Уринбой — Уринбой Тоштемиров. Педагогика фанлари доктори.

Аҳмад Мадамин — шоир, олим, тазкиранавис.

Шукрулло — Шукрулло Рўзматов. Ички ишларнинг таниқли арбоби.

Жўраҳон тўра — Қўқон имомлари уюшмаси раиси.

Пиримқул ҳожи — имом.

Нўъмонхон ҳожи — имом.

Муҳаммад Ражаб — имом.

Нурулло ҳожи — «Муборак ҳаж сафари» китобининг муаллифи.

Муроджон — Муроджон Аҳмедов. Номдор ҳофиз, Ўзбекистон халқ артисти.

Валижон Ҳамраев — таниқли ҳофиз, актёр.

Занжирали Мирзатоев — Ўзбекистон халқ артисти.

Аҳмаджон Олим — устоз журналист, шоир.

Лутфуллахон — Лутфулло Халилов. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими.

Чархий — Ўзбекистон халқ шоири.

Жавдат — Носиржон Абдуллаев Жавдат. Шоир.

Аъзамжон Муҳаммадий — Истеъдодли журналист.

Али Розик — устоз журналист.

Раҳимжон Ҳамдам — устоз журналист.

Адҳам Олим — журналист, шоир.

- Рафиқжон — Рафиқ Отажонов, журналист, ёзувчи.
 Анваржон — Анвар Юнус. Шоир.
 Комил Жўра — шоир.
 Ҳабибулло — Ҳабибулло Саид Ғани. Шоир.
 Мақсуда — Мақсуда Эгамбердиева. Шоира.
 Маҳмуджон — Маҳмуд Раҳматуллаев. Шоир.
 Адҳам — Адҳам Мирсаидов. Шоир.
 Муҳиддин — Муҳиддин Мамадалиев. Хонанда.
 Коммунахон — Коммуна Олимова. Журналист, шоира.
 Маҳмуд Султон — ёзувчи.
 Абдулатиф — Абдулатиф Турдиалиев. Шоир, олим.
 Дилбар — Дилбар Ҳамзахўжаева. Шоира.
 Ҳабиба — Ҳабиба Абдуҳакимова. Шоира.
 Соҳиба — Соҳиба Муллабоева, талаба, шоира.
 Мамлакатхон — Мамлакатхон Ҳошимова, олима, шоира.
 Сафийахон — Сафийахон Раҳмонова, Муҳандис. Ҳамоат арбоби.
 Ҳавохон — Ҳавохон Абдуллаева. Халқ таълими ташкилотчиси.
 Қурбой — Қурбой Султонова. Таниқли журналист.
 Наби Раҳим — устоз санъаткор, буюк актёр.
 Ҳалима — Ҳалима Носирова, 30—60 йилларнинг булбулигўёси.
 Лутфиҳон — Лутфиҳон Саримсоқова. Буюк актёр.
 Раҳимахон — Раҳимахон Мазоҳидова. Машҳур хонанда.
 Назиржон — Назиржон Назар. Хонанда, олим, ёзувчи.
 Машрабжон — Машрабжон Эрматов. Хофиз.
 Незматжон Шерқўзиев — Ўзбекистонда биринчи бўлиб, оилавий ансамбль ташкил этган, устоз санъаткор. Олимжон, Баҳрамжон, Хотамжон ва бошқа фарзандлари ҳам таниқли хонандалардир.
 Сабоча — Сабохон Носирова. Раққоса.
 Ижроқум — Аминбува Турсупов Ижроқум. Аскиячилар устози.
 Пўлдошхон — Йўлдошхон Носиров, Истеъдодли аскиячи.
 Незматжон — Незматжон Тошматов. Аскиячи.
 Ғиёсхон — Аскиячи.
 Жўраҳон Пўлатов — хонанда, аскиячи, қизиқчи. Машҳур Пўлат қизиқчининг ўғли.
 Ибодулла домла — Ибодулло Раҳматуллаев. Устоз журналист, олим, аскиячи.
 Абдуқодир ҳожи — бутун умри Шўро ҳукумати қувғинида яшаган, савдогар. Маккада вафот этган.
 Муҳаррамой — Муҳаррам Қодирова. Биология фанлари доктори.
 Ҳамзахон — Ҳамзахон Охунжонов. Ҳуқуқшунос. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган адлия ходими.
 Нўъмонхон — Нўъмонхон Аббосхонов. Давлат арбоби.
 Ҳамиджон — Ҳамиджон Қодиров, Давлат арбоби.

Олимқул — Олимқул Мавлонқулов, Ишлаб чиқарини раҳбари, Республика халқ пойби.

Адҳамжон — Адҳамжон Абдуллаев. Ишлаб чиқаришининг истеъдодли ташкилотчиси.

Абдурахмон — Абдурахмон Мамаюсунов. Машҳур китобдор. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими.

Юсуфбек Еқубов — истеъдодли раҳбар, кашфиётчи.

Мансур Хўжаев — Ўрмончиликнинг фидойи раҳбари. Истеъдодли ташкилотчи.

Мухторхон — Мухторхон Умаров. Жамоат арбоби, меҳнат фахрийси.

Шукрулло — Шукрулло Ҳошимов. Халқ таълими фахрийси.

Муҳсин — Муҳсин Олимов. Олим, ёзувчи.

Бахтиёр — Бахтиёр Мансуров. Халқ соғлиғини сақлаш ҳаракатининг толмас арбоби.

Эркин Эргаш — халқ таълими арбоби, олим.

Раҳматжон — Раҳматжон Йўлдошев. Устоз муаллим.

Шукурхон — Шукурхон Маҳмудов. Қўқонлик машҳур наққошлар устози, наққон.

Алижон — Алижон Пайғамов. Давлат арбоби.

Воҳид Қозим — Давлат арбоби. Қўқон шахрига узоқ йил раҳбарлик қилган.

Маҳмуд Исмонил — кашфиётчи, ишлаб чиқаришининг таниқли раҳбари.

Шавкат Сотволдиев — билимдон, қўли енгил, меҳри баланд шифокор.

Исоқжон — Исоқжон полов номи билап машҳур осплаз.

Ерқинжон — Ерқинжон Қаёмов. Маданият арбоби.

Баҳодирхон Тўйчибоев — Ҳайрия халқ ҳаракатининг ташаббускори. Давлат арбоби.

Тўлқинжон Муйидинов — Фарғона савдо тармоғи ташкилотчиларидап.

Жамолиддин — Жамолиддин Сирожиддин қори ўғли. Ҳисобчилар устози.

Узоқжон — Узоқжон Исҳоқов. Ҳуқуқшунос.

Бурхонжон — Бурхонжон Фозилхўжаев. Журналист.

Абдулҳамид — Абдулҳамид Муҳаммадиев. Шоир, журналист.

Муҳиддин — Муҳиддин Йўлдошев. Журналист, драматург.

Фотиҳ — Фотиҳ Азимов, Журналист, жамоат арбоби.

Азим — Азимжон Азимов. Шоир, драматург, актёр.

Мунавваржон — Мунавваржон Ғаниев. Шаҳарда саёҳат идорасини илк ташкил этган ташаббускор.

Баҳромжон — Баҳромжон Маҳмуджон ўғли Эргашев. Ишлаб чиқаришининг катта ташкилотчиси. Давлат арбоби.

Маҳмуджон — Маҳмуджон Маллаев. Давлат арбоби.

- Ғуломали** — Ғуломали Назиров. Давлат арбоби.
- Тошпўлат** — Тошпўлат Зоҳидов. Театр ташкилотчиси.
- Мансур Амин** — иқтисодчи раҳбар.
- Жаҳонгир** — Жаҳонгир Исломов, Муҳандис.
- Қаюмхон** — Қаюмхон Паттаев. Ишлаб чиқариш ташкилотчиси, бадний адабиётнинг катта тарғиботчиси.
- Отахон Мақсуд** — устоз шифокор.
- Охунжон** — Охунжон Қодиров. Иқтисодчи муаллим.
- Абдулхай** — Абдулхай Қодиров. Исфара гузари маҳалла қўмитаси активларининг устоз маслаҳатчиси.
- Комилжон Азимов**. Маҳалла оқсоқоли.
- Юсуф Усмон** — муаллим. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
- Инъом Расулов** — тилшунос олим.
- Муҳаммад Шерхон** — Шерхон Муҳаммадиев. Устоз муаллим.
- Абдураҳим Ерматов** — Халқ таълими раҳбарларидан.
- Аҳмадхўжа имом** — Маншур уламоларидан. Имом хатиб бўлган.
- Саид Муҳаммадиев** — халқ таълими ташкилотчиларидан.
- Шабада Махсум Нурий** — халқ таълими ташкилотчиларидан.

Ўлитературно-художественное издание

Юлдаш Сулайман

КОКАННАМЕ

Ода

Художник Д. Уразаев

Тошкент, издательство «Ёзувчи»

на узбекском языке

Адабий-бадний нашр

Йўлдаш Сулаймон

ҚЎҚОННОМА

Қасида

Муҳаррир А. Қутбиддин. Бозак муҳаррири Ю. Габзалилов. Техник муҳаррир У. Ким.

ИБ №132

Босишга берилди 1.06.93. Босишга рухсат этилди 27.07.93. Формати 84×108¹/₃₂. Рўанона қоғози. Юқори босма. Шартли босма 1,68. Нашр 1,8 Тиражи 20000. Заказ № 170. Баҳоси шартнома асосида. Шартнома 21—93

«Ёзувчи» нашриёти. Тошкент. Навоий кўчаси, 30.

Ўзбекистон Давлат матбуот қўмитаси ҳузуридаги Тошкент китоб-журнал фабрикасида босилди. Тошкент, Юнусобод дэхаси, Муродов кўчаси, 1-уй.

Сулаймон, Йўлдош.

Қўқоннома: Қасида. — Т.: Ёзувчи, 1993.—32 б.

Қўқон шаҳри ўзининг қадим-қадимларга бориб етгучи тарихи, ўтмишининг баъзан ёруғ, баъзан булутли кунларидан гувоҳлик берувчи бинолари, фусункор табиати, шоиру ула молари, маърифат бешиги ҳисобланиб келинган мадрасаю мачитлари билан кимларнинг эътиборини тортмаган, неча-нечаларнинг қўлига қалам тутқазмаган дейсиз? Бу қадим шаҳарнинг меҳр нури кўп замонлардан буён ўзбекнинг қанчадан-қанча доврўқли фарзандлари кўнглини ёритиб ўтиб келмоқда.

Шоир Йўлдош Сулаймон ҳам бир фарзанд сифатида Қўқон таърифига жазм этилди. Унинг меҳру муҳаббати, фарзандлик фахри жам этилган ушбу қасидасини ўқувчиларга ҳавола этмоқдамиз.

Сулаймон, Юлдаш. Коканнаме. Ода.